

Memo

memonummer	01	
datum	21 september 2021	
aan	René Papavoine	Gemeente Vught
van	Lotte de Jong	Antea Group
kopie	Nicky van der Steen	Antea Group
project	Bestemmingsplan Waterbergingsvoorziening N65	
projectnr.	0469168.100	
betreft	Natuurcompensatie (NNB herbegrenzing)	

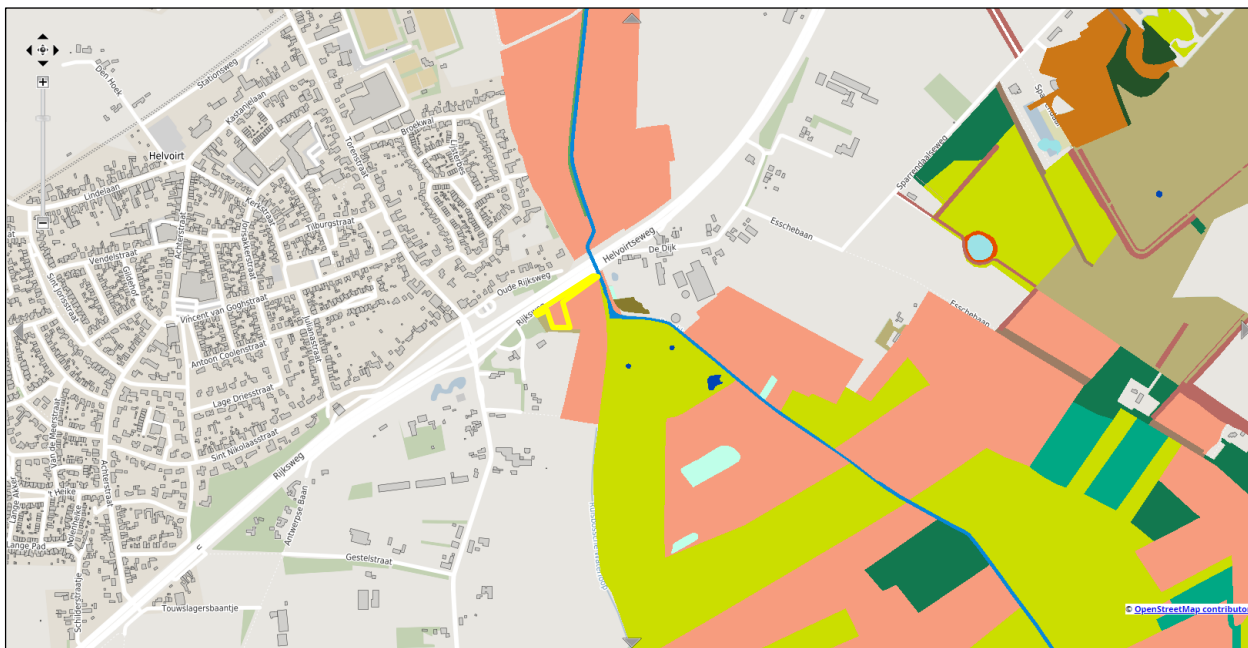
1 Aanleiding

Ten behoeve van de reconstructie van de N65 wordt waterberging gerealiseerd ter hoogte van Helvoirt. Deze ontwikkeling leidt tot aantasting van gebieden die zijn beschermd in het Natuurnetwerk Brabant (verder te noemen NNB). Bij ruimtebeslag binnen het NNB is compensatie van het verlies aan oppervlak vereist. In het kader van het bestemmingsplan 'Waterbergingsvoorziening N65' dient middels het 'nee-tenzij principe' het Natuurnetwerk Brabant (NNB) te worden herbegrensd. In voorliggende memo is het compensatieplan uitgewerkt dat dient als bijlage bij het Bestemmingsplan. De memo dient in samenhang met de Natuurtoets (Antea Group 2021) gelezen te worden. Om de meest wenselijke ligging van de waterberging te bepalen, heeft een uitgebreid voortraject plaatsgevonden. Hierbij zijn verschillende varianten aan bod gekomen. De gekozen optie, zoals deze is opgenomen in de quickscan, is vastgesteld in samenspraak tussen de gemeente, het Waterschap en de Provincie Noord-Brabant. Deze variant is het beste gesitueerd om het water van de N65 af te laten stromen.

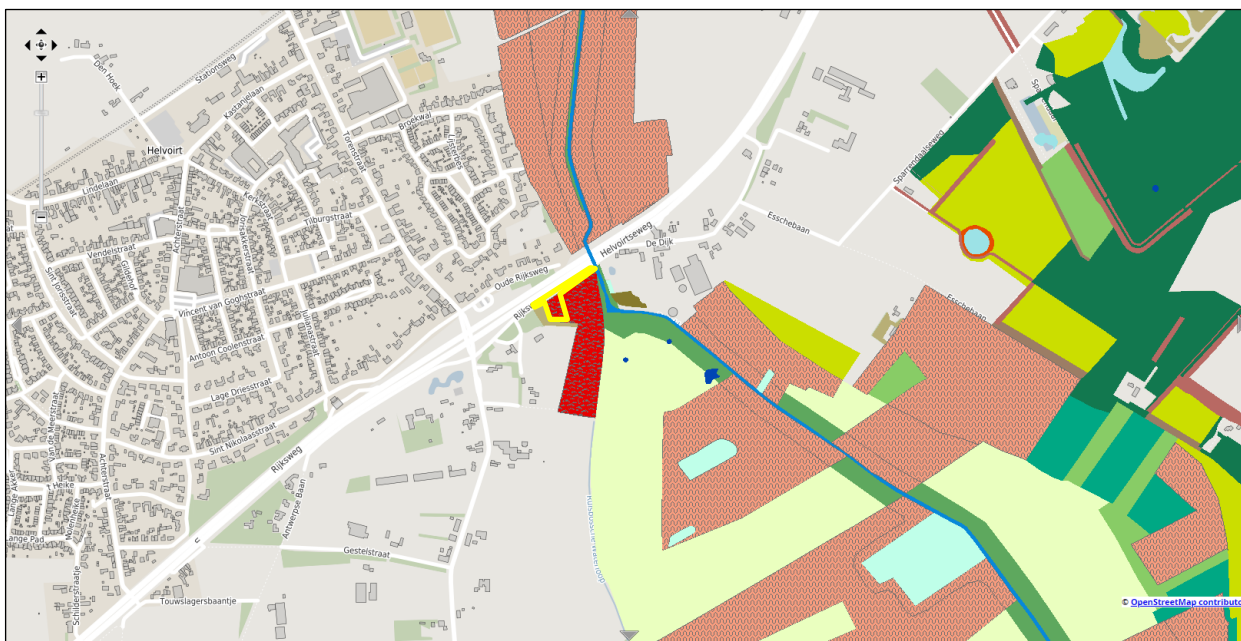
2 Ruimtebeslag

Ter plaatse van de aan te leggen infiltratievoorziening en zaksloten komt NNB-gebied voor. Het betreft NNB-gebied in een van de percelen ten zuiden van de N65. Het ruimtebeslag betreft een oppervlakte van circa 0,2 hectare (2000 m²) die wordt aangetast. Het ruimtebeslag betreft uitsluitend het natuurbeheertype 'N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)'. De ingreep leidt niet tot een toename van de verstoring, aangezien in de betreffende zone reeds sprake is van verstoring als gevolg van het huidige gebruik van de weg.

Voor een uitgebreide beschrijving van het project en de effecten op het NNB wordt verwezen naar de Natuurtoets (Antea Group 2021, in bewerking). In Figuur 1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van NNN-gebied (beheertypenkaart) opgenomen. In Figuur 2 is de ambitiekaart opgenomen. Hieruit blijkt dat voor het plangebied nog geen concrete ambitie is geformuleerd; het ambitie-beheertype is 'N00.01 Zoekgebied 10 Algemeen'.

Figuur 1. Ligging plangebied (geel omkaderd) ten opzichte van NNN-gebied (Roze: Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting); Bruin: Droog bos met productie; Groen: Kruiden- en faunairijk grasland). Bron: Natuurbeheerplan (beheertypenkaart), Provincie Noord-Brabant, 2021.

Figuur 2. Ligging plangebied (geel omkaderd) ten opzichte van de ambitie-beheertypenkaart (Rood gearceerd: Zoekgebied 10 algemeen; Bruin: Droog bos met productie; Donkergroen: Dynamisch moeras; Lichtgroen: Nat schraalland). Bron: Natuurbeheerplan (ambitiekaart), Provincie Noord-Brabant, 2021.

3 Terreinbezoek

Ten behoeve van voorliggende memo is een terreinbezoek verricht, zodat de actuele staat van het gebied in beeld gebracht kon worden. Op 16 juni 2021 is vanaf circa 10:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij onbewolkt weer met een temperatuur van circa 27 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen. Het plangebied heeft een monotoon karakter: weiland met kweekgras en enkele algemene plantensoorten. Ter plaatse zijn nog sporen waarneembaar van eerdere bemesting. Dat de grond voedselrijk is, blijkt ook uit de overige planten die tussen het gras groeien: het betreft soorten zoals paardenbloem, duizendblad, klaver en dergelijke. Dit geldt voor de beoogde locatie van de waterberging, alsook voor de rest van het perceel. Ten noordoosten van het perceel stroomt de Broekleij. Het perceel aan de andere zijde, zuidwestelijk van het plangebied, is deels ingevuld een loofbosje met diverse soorten bomen en struiken.

In Figuur 3 is een impressie opgenomen van het plangebied.

Figuur 3a (links). Impressie waterbergingslocatie, gezien vanaf de wegberm van de parallelweg ('De Dijk') van de N65. Datum: 16 juni 2021.

Figuur 3b (rechts). Impressie waterbergingslocatie, gezien vanaf de zuidoostelijke hoek van de beoogde waterberging. Datum: 16 juni 2021.

4 Compensatieopgave

In situaties van aantasting en compensatie van natuur die deel uitmaakt van het NNB neemt de provincie Noord-Brabant de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur als basis voor de bepaling van de compensatieoppervlakte. In de Omgevingsverordening Noord-Brabant is bepaald dat afhankelijk van de ontwikkeltijd een toeslagfactor wordt gehanteerd, zoals aangegeven in onderstaande tabel 1 (artikel 3.22 Interim Omgevingsverordening 2019).

Tabel 1. Toeslagfactoren voor natuurbeheertypes met verschillende ontwikkeltijden

Ontwikkeltijd (jaar)	Toeslagfactor
0-5	1
5-25	1,33
25-100	1,66
>100	Maatwerk

Permanente situatie

Voor compensatie van permanent ruimtebeslag geeft de Omgevingsverordening in artikel 3.22 de mogelijkheid te kiezen voor fysieke of financiële compensatie. Daarbij heeft fysieke compensatie de voorkeur om zodoende de compensatie te realiseren binnen dezelfde regio waar de ingreep plaatsvindt en waar de effecten optreden.

De omvang van de compensatie wordt berekend als de omvang van het vernietigde en/of verstoorde areaal plus de toeslag die geldt als afgeleide van de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur. In voorliggend geval is uitsluitend sprake van aantasting van het natuurbeheertype 'N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)'. Dit

natuurtype geeft aan dat de locatie al wel is aangewezen als NNB, maar nog niet is ontwikkeld. De Provincie Noord-Brabant heeft een interne handreiking voor compensatie voor 'nog niet gerealiseerde' NNB. Zie ook onderstaand tekstkader.

Passage uit de interne handreiking natuurcompensatie (rekenregels) van de Provincie Noord-Brabant

Directe aantasting 'nog niet gerealiseerde' NNB

Hierbij gaan in de regel alleen potentiële natuurwaarden verloren. Ook deze dienen echter te worden gecompenseerd. Dit kon voorheen (VR2012) door een in kwantiteit en kwaliteit vergelijkbare oppervlakte NNB elders te begrenzen. Nu dit niet meer mogelijk is omdat binnen de NNB dient te worden gecompenseerd, wordt de volgende rekenmethode gehanteerd: 1 ha niet-gerealiseerde NNB wordt gecompenseerd met een factor 3/4.

Toelichting factor 3/4:

1 ha elders begrenzen als NNB betekent feitelijk dat deze grond ook verworven moet worden. Nu dit niet kan omdat binnen het NNB moet worden gecompenseerd, kan er financieel worden gecompenseerd door de gangbare grondprijs te betalen. Kosten voor inrichting, gekapitaliseerde kosten ontwikkelingsbeheer en plankosten zijn niet aan de orde.

Fysieke compensatie binnen de NNB is ook mogelijk. Omdat de grondkosten ca. 3/4 deel van de totale realisatiekosten bedragen, kan 1 ha niet gerealiseerde NNB dus gecompenseerd worden door 3/4 ha NNB wel te realiseren.

Dit houdt dus in dat de omvang van de compensatie 75% aan het ruimtebeslag van de waterberging bedraagt. Zie ook Tabel 2.

Tabel 2. Overzicht compensatieopgave voor de aantasting van het NNB.

Te beïnvloeden natuurbeheertype	Herbegrings- vorm	Kwaliteits- toeslag opp.?	Oppervlakte verloren	Compensatie opgave
N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)	Nee tenzij-principe	0,75*	2.000 m ²	1.500 m ² (0,15 ha) ¹

* Conform de interne handreiking natuurcompensatie van Provincie Noord-Brabant voor 'nog niet gerealiseerde' NNB.

Uitwerking compensatie

De totale compensatieopgave bedraagt circa 0,15 hectare. Deze opgave kan worden ingevuld als fysieke compensatie of als financiële compensatie. De borging van de compensatieopgave dient plaats te vinden in het bestemmingsplan. Conform artikel 3.23 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant dient de uitvoering van het compensatieplan uiterlijk binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan te zijn afgerond. Fysieke compensatie is mogelijk als de betreffende grond met zekerheid beschikbaar is, of tijdig beschikbaar komt, vóór start van de werkzaamheden. Tevens dient het in te richten NNB-gebied van een tenminste vergelijkbare kwaliteit te zijn als datgene wat verdwijnt. Het aan te tasten NNB is nog niet ingericht.

In overleg met de gemeente Vught heeft een verkenning plaatsgevonden van potentieel geschikte compensatielocaties. Fysieke compensatie dient uitgevoerd te worden in 'Nog in te richten' NNB-gebied. Het ligt daarbij voor de hand om het ruimtebeslag, waar mogelijk, zo dicht mogelijk bij de aantasting van NNB te compenseren. Daartoe is contact geweest met de eigenaren en/of pachters van nog in te richten NNB nabij het plangebied. Hierbij bleek het echter niet mogelijk om de fysieke compensatie in de nabije omgeving van het plangebied (tijdig) te kunnen borgen. Om deze reden is besloten om de compensatieopgave in te vullen als financiële compensatie.

¹ De exacte oppervlaktes worden bij de uitwerking van het compensatieplan nauwkeurig berekend.

5 Compensatieplan

Wijze van compensatie

De aantasting van het NNB in het onderhavige project wordt volledig financieel gecompenseerd. Wanneer gekozen wordt voor financiële compensatie, wordt doorgaans het bedrag van tien euro per vierkante meter gehanteerd, op basis van de gangbare grondkosten. Tabel 3 geeft een nadere invulling aan de hoogte van de financiële compensatie.

Tabel 3. Invulling van de financiële compensatieopgave voor de aantasting van het NNB.

Kwaliteits-toeslag opp.?	Oppervlakte verloren	Compensatie opgave (oppervlak)	Compensatieprijs per m ² (gangbare grondkosten)	Financiële compensatieopgave
0,75*	2.000 m ²	1.500 m ² (ca. 0,15 ha)	10 €	€ 15.000

* Conform de interne handreiking natuurcompensatie van Provincie Noord-Brabant voor 'nog niet gerealiseerde' NNB.

Bovenstaande berekening leidt tot een financiële compensatieopgave van € 15.000. De verplichting om financieel te compenseren ontstaat zodra het bestemmingsplan in werking treedt. Betaling hiervan dient vervolgens binnen zes weken te geschieden, ongeacht of de uitvoering van het project dan al gestart is. Financiële compensatie wordt gestort in de provinciale compensatievoorziening.